

Bethlen Zsuzsanna könyvei és mindennapjai

Rendhagyó tárlatvezetés a Forgotagon

Illusztráció

A Vásárhelyi Forgotag emlékezetes eseménye marad Lázok Klárának, a Teleki Téka osztályvezetőjének a vezetésével és magyarázatával tartott tárlatlátogatás, amely a Téka-alapító gróf Teleki Sámuel feleségének, iktári Bethlen Zsuzsannának a könyvein keresztül a grófnő egyéniségéről, életéről, mindennapjairól szól.

Bodolai Gyöngyi

Bethlen Zsuzsanna gazdag és érdekes könyvtárát mutatja be a májusban nyílt kiállítás.

– A mai tárlatvezetés nem a könyvektől indul, nem azt fogom elmondani, hogy a grófnőnek több mint 1200 könyve volt, amelyeket 27 év alatt gyűjtött féltő odaadással, és nem arról fogok beszélni, hogy milyen ritkaságok találhatók a könyvek között... Ez ma nem egy tudományos

(Folytatás a 7. oldalon)

V. KARP-ART művésztelep Mezőmadarason

A székely mezőségi településen a Pro Ruris Egyesület, a Szekeres János Egyesület és a budapesti Vidékjáró Alapítvány idén is megszervezte a Karp-Art nemzetközi képzőművészeti alkotótáborát. Az idei tábor témája Bantta Annamária festőművész elképzelése alapján a tisztánlátás volt.

2.

Zsidó-örmény gasztrokulturális mix

Már a rendezvény neve is megbizgálta a kíváncsiakat, mert ilyen még nem volt a városban: zsidó-örmény gasztrokulturális mix.

4.

Barangolás a Bolyaiak világában

A zöld sátrakban kiállított gyűjteményekkel és újszerű, a modern technikára alapuló szemléltetőeszközökkel a látogatók érdeklődését kívánták felkelteni Bolyai Farkas és fia, Bolyai János emberi és szakmai zsenialitása iránt.

5.

Kell-e tartani jelentős drágulástól?

A jelenlegi ismeretek szerint 2025. március 31-től vezethetik ki az energiaár-szabályozást. Ezt követően a kereslet és kínálat viszonya fogja meghatározni az elektromos áram és a földgáz árát.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Hétfévi Szféra

Kaáli Nagy Botond

Véget ért a nyár, és vele lejárt a szabadtéri fesztiválok ideje. Azaz csak majdnem. Örvedetes, hogy az elmúlt hetekben annyi rendezvénysorozatnak adott otthont a város, még örvedetesebb, hogy mindegyik művészeti-összművészeti jellegű volt. Szinte egymást követte a Harmonia Cordis nemzetközi gitárfesztivál, az utcazene-fesztivál, majd a Vásárhelyi Forgotag, hogy csak a nagy volumenű eseményeket érintsük, és hamarosan – pár napon belül – kezdetét veszi az említett, nívós estéket kívánó programsorozat mellett az egyik legérdekesebb marosvásárhelyi rendezvény: a Szféra – kortárs művészetek tere.

A fiatal marosvásárhelyi értelmiségiek által létrehozott, a Vox Novum Egyesület által szervezett, idén jubiláló – tizedik alkalommal sorra kerülő –, ugyancsak összművészeti eseménysorozat egyik jellegzetessége, hogy olyan emblematikus és elhagyatott épületekben kerül megrendezésre, amelyek szervesen kapcsolódnak a város és lakossága életéhez. A rendezvénysorozatnak otthont adott már az Aranykakas (természetesen még a felújítása előtti állapotban), nagyon nagy sikere volt a Baross Gábor utcai zsidó, majd 4-es iskola udvarán és termeiben (amelyet azóta szintén felújítottak), és sikeresnek bizonyult a tavalyi költözés is, amelynek során az egykori Predeal vendéglőbe és annak udvarára tette át székhelyét a fesztivál, amely érdekes egyvelegét nyújtja az omladozó, elhanyagolt épületek és az abban berendezett kortárs művészeti tárlatoknak, installációknak,

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

4., szerda
A Nap kel
6 óra 47 perckor,
lenyugszik
19 óra 55 perckor.
Az év 248. napja,
hátravan 118 nap.

Isten éltesse!

Ma **ROZÁLIA, RÓZA**, holnap **IMRE, ZAKARIÁS**, napja.
IMRE: eredete és jelentése tisztázatlan. Egyes vélemények szerint a gót Amalrich, Emmerich névből származik.
ZAKARIÁS: a héber eredetű Zecharja, Zecharja latinított alakja.

IDŐJÁRÁS
Szikrázó napsütés
Hőmérséklet:
max. 30 °C
min. 12 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. szeptember 3.

1 EUR	4,9738
1 USD	4,5050
100 HUF	1,2642
1 g ARANY	362,4655

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Pályázati lehetőség tanintézmények számára

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal pályázatot hirdet a 2025. év első félévére tervezett iskolai tevékenységek támogatására. Tájékoztatást a 0265-268-330-as telefon 162-es mellékállomásán nyújtanak. Kapcsolattartó Adela Fabian. A pályázatokat szeptember 30-án 12 óráig lehet benyújtani a hivatal nyilvántartójába.

3,24%-os a munkanélküliségi arány

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyilvántartásában júliusban 3,24% volt a munkanélküliségi arány. Az ügynökség 6731 munkanélkülit tartott nyilván, ebből 3084 nő. Az előző hónapoz képest a munkanélküliségi arány enyhe csökkenést mutat. A nyilvántartásban szereplő 6731 személy közül 1237-nek folyósítottak munkanélküli-segélyt, 5494-en nem részesültek anyagi juttatásokban.

A beteggel való együttműködés javítása

Szeptember 6-án, pénteken 9–17 óra között Marosvásárhelyen, a Studium Hubban a Szent Balázs Alapítvány szervezésében képzés lesz A beteg-együttműködés javításának lehetőségei címmel, a pszichológiai intervenciók gyakorlata a krónikus ellátás területén témakörben dr. Pürebl György pszichiáter, pszichoterapeuta szakorvos és dr. Sándor Imola klinikai pszichológus közreműködésével. A beteg-együttműködés fokozását, a meggyőzés, a viselkedésváltozás és ellenállás kezelésének mikéntjét, a kapcsolatépítés technikáit tekintik át gyakorlatias módszerekkel, valamint azt, hogyan lehet a betegeket gyors és egyszerű módszerekkel, pszichológiai képzettség nélkül érzelmileg támogatni. A tréning kis csoportos formában, interaktív módon fog zajlani, a résztvevők tapasztalatait és az általuk hozott problémás eseteket is felhasználva. A helyek száma korlátozott. Jelentkezés és további információ a 0728-124-989-es telefonszámon, e-mail-cím: szentbalazsalapitvany@gmail.com

Új világrend hajnalán

A Minta és a Regeneráció Egyesület szervezésében folytatódik az Új világrend hajnalán előadás-sorozat. A szervezők Vukics Ferenc alezredessel és Nagy László unitárius lelkésszel arra keresik a választ, hogy miképp alakul a fiatalok lelkülete ebben helyzetben, amikor háborúk zajlanak a szomszédságunkban, ismerősök, barátok lehetnek érintettek, hogyan tudunk alkalmazkodni az új világrendhez. Az előadásra Marosvásárhelyen, a Posta utca 2. szám alatt (az egykori bábszínház épületében) kerül sor szeptember 5-én 18 órakor. Az részvétel ingyenes, de a helyek száma korlátozott, ezért kérik a résztvevőket, hogy előzetesen jelentkezzenek be itt: <http://bit.ly/3wFDUvK>

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Kilépni a megszokott látómezőből

V. KARP-ART művésztelep Mezőmadarason

A székely mezőségi településen a Pro Ruris Egyesület, a Szekeres János Egyesület és a budapesti Vidékjáró Alapítvány idén is megszervezte a Karp-Art nemzetközi képzőművészeti alkotótábor. Az idei tábor témája Bantta Annamária festőművész elképzelése alapján a tisztánlátás volt.

Mezey Sarolta

A KARP-ART művésztelep célja idén is összekötni a Kárpát-medencéből a meghívott erdélyi, délvidéki, felvidéki, kárpátaljai és magyarországi alkotóművészeket.

A tábor ideje alatt megfogalmazódott a művészekben, hogy a világon minden ember kíváncsi, és szeretné átlátni, meglátni az összefüggéseket, a „miérteket” ezekben a nehéz időkben. A mezőmadarasi KARP-ART művésztelepen ezzel próbálkoztak, kilépni a megszokott látómezőből, és más perspektívából, akár madártávlatból szemlélni a világot. A képzőművészek keresték a fényt, a szerkezetet, a megfelelő anyagot, miközben letisztult gondolatokkal ültek le alkotni. Mint megfogalmazták, a tisztánlátás elengedhetetlen „kel-léke” az egyensúly, a lelki béke, a szeretet, a csend, az elvonulás. Ez Mezőmadarason megadott.

A táborban született alkotásokat a kolozsvári belvárosi unitárius templom tanácstermében állították ki. Nyolc képzőművész munkái láthatók a tárlaton, köztük Frunză Mihail Victor tájképe, amelyet Segesvár utcái inspiráltak, Kentelki

Gábor nagy méretű olajfestménye, amely a mezőmadarasi református templomot ábrázolja. Nagy Dalma merített papíron tussal és tollszemmel rajzolva egy „körképet” tár a néző elé a világról.

Molnár Krisztina merített papírra festett akvarellje lelki tisztasággal, gyerekszívvvel közelíti meg a világot. Nagy Judit alkotásai által megélhetjük a csodát, az időtlenséget. Festményei által egy költői világot tár elénk.

Puskai Sarolta számítógépes grafikájának digitális printje a félelmeinkről szól, a reális és irreális fenyegetésekről. Veres Ágota Az emlékfoslányok című munkáiban azt feszegeti, hogy az emlékezetnek van-e időben előre-mutató iránya.

A marosvásárhelyi Bantta Annamária akril diptichonján a férfi és a nő jelenik meg, a művész az ellentétek hasonlóságát boncolgatja.

A képzőművészeti kiállítás szeptember 5-ig látogatható.

A tábor létrejöttét a Bethlen Gábor Alap és a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Képzés a Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökségnél

A Maros megyei ügynökség szeptember folyamán otthoni idősgondozói szakképesítő tanfolyamot szervez. A tanfolyam ingyenes az ügynökségnél nyilvántartottak számára. Ezek a személyek a felsorolt feltételek legalább egyikének kell megfeleljenek: munkanélküliek, frissen

végzetek, menekültek, idegen állampolgárok, hontalanok, vagy hazatelepedés után nem találtak munkahelyet. Érdeklődni a 0265/263760-as telefon 115-ös mellékállomásán lehet. Az ügynökség további ajánlatait a www.anofm.ro honlapon lehet megtekinteni.

RENDEZVÉNYEK

Az anya a Nemzeti Színházban

Az anya című, a budapesti Karinthy Színház és a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata koprodukciójában készült előadás látható szeptember 12-én, csütörtökön 19.30-kor a Nemzeti Színház Kistermében. Rendező: Talgat Batalov üzég származású alkotó. A magyar nyelvű fordítást mindkét társulat számára a Karinthy Színház igazgatója, Olt Tamás, valamint Váradi R. Szabolcs készítette.

Előadás a hegymászásról

A Forcamp Egyesület 100 fiatalot hív meg egy inspiráló eseményre, ahol Varga Csaba, a Himalája hegymászója előadást tart a hegymászás és túrázás alapjairól, a motivációról és a célkitűzésről. A hegymászó, aki meghódította a Nanga Parbatot, saját történetéről is mesél. Az előadásra szeptember 7-én, szombaton délelőtt 10 órától kerül sor Marosvásárhelyen, a Studium Hubban.

Vásár a Vár sétányon

Szeptember 6-án, pénteken 11.30 órától vasárnap 18.30 óráig vásár lesz a marosvásárhelyi Vár sétányon, ahol 60 termelő várja a vásárlókat saját készítésű finomságokkal és portékákkal.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Zsidó-örmény gasztrokulturális mix

Igen színes forgatagos program kerekedett ki az elmúlt vasárnap a Marosvásárhelyi Zsidó Hitközség és a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében. Már a rendezvény neve is megbirizgálta a kíváncsiakat, mert ilyen még nem volt a városban: zsidó-örmény gasztrokulturális mix. Tény, hogy sok érdeklődő vett részt a jó hangulatú rendezvényen, rég nem voltak ennyien az Iskola utcai zsinagógában és árnyas udvarán. Aki ezt a programot választotta, nem csalatkozott, igazi kulturális és gasztroélményben volt része. De mi is történt a zsinagógában és körülötte?

Mezey Sarolta

Képzőművészet és zene

Az egész délelőttöt, sőt a déli órákat is betöltő programot hirdettek. Elsőként dr. Dub László, a Marosvásárhelyi Zsidó Hitközség elnöke a Pollák-gyűjteményt mutatta be, amely Marosvásárhelyről elszármazott alkotók munkáit sorakoztatja fel.

Páratlan kamarakoncert következett a zsinagógában, amely válogatást kínált a 20. századi zsidó zeneszerzők műveiből. Köztük Darius Milhaud franciaországi, Gideon Klein csehországi és Leo Smit hollandiai zeneszerző alkotásaiból. Utóbbi kettő a holokauszt áldozata lett. Következett Max Bruch németországi zeneszerző műve és egy

zsidó dallamra írt darab. A zsidó zeneszerzők két tehetséges fiatal előadóra „találtak” Domahidi Zsuzsa fuvolás és Bakos Zsuzsanna zongorista személyében.

Az érdeklődők a zsinagóga mellett zsidó múzeumot is meglátogathatták, itt a hitközség elnöke kalauzolta őket.

Örmény és zsidó viselet

A zsinagógában már a koncert előtt feltűnt a „díszlet”, ami a két nép viseletét hivatott bemutatni. Nem mást láthattunk, mint női és férfi örmény öltözeteket és egy zsidó férfiruhát. Ezeket bábukon állították ki, valamennyit Simó Júlia, a székelyudvarhelyi Rustica műhely alkotója készíttette. De volt „élő” viselet is, az egyiket dr. Puskás Attila, az Örmény-Magyar Kul-

turális Egyesület elnöke, a másikat Miclea Andrea Szidónia viselte, a harmadikat Kalamár György színművész, aki az örmény népviseletről általában és a szimbólumok szakrális jelentéséről beszélt. Az örmény és a zsidó viseletek, továbbá Erdély más nemzetiségeinek öltözetei Székelyudvarhelyen egy gyűjteményben tekinthetők meg, a József Attila utca 20. szám alatt. Jóllehet az örmények (főként Erdélybe telepedésük) történetét többen ismerik, mégis érdekes volt dr. Puskás Attila előadása.

Ángádsáburlevés, hremzli és dalauzi

S a kulturális résztől elérkeztünk a gasztroélményekhez. Be kell valanom, a zsidó és az örmény különlegességek felcsigázták az érdeklődésemet. Ugyanis Erdélyben már kevesen főzik az örmények ünnepi levesét, az ángádsáburlevest. Sokan nem is tudják, milyen lehet. Tény, hogy már a hurut, azaz a leves ízesítőjének elkészítése is időigényes, házi tejből, zöldfűszerekből főzik, majd hetekig érlelik.

Szerencsére akadtak az örmény-magyar egyesületben olyan asszonyok, akik nekiveselkedtek a nagyon munkás leves elkészítésének. Több ezer, darált marhahússal töltött tésztafülecskét kézimunkáztak a levesbe, hogy jusson mindenkinek a nagy üstből. Sokan álltak sorban, volt türelmük várni, csak-hogy megkóstolhassák ezt a külön-

leges ételt. A levest Mánya Enikő és Kántor Éva mutatta be. Volt dalauzi, az örmény kalmárok diós édessége is, illetve diós almás tészta, amit szintén szívesen kóstoltak meg a jelenlevők.

A zsidó ételek közül a hremzlit lehetett megízlelni, ami krumplifásírhoz hasonló étel, olajban sütik, nagyon ízletes, a zsidó konyha egyik nagy kedvence.

Résztevéként megállapíthatom, hogy a két közösség nagy és különleges élményt nyújtott a marosvá-

sárhelyieknek. Minden elismerés azoknak, akik vállalták a fáradságot és a munkát, hiszen ennyi embert minőségi kultúrával „szórakoztatni” és megvendégelni nem kicsi dolog!

Kellenek ezek a rendezvények, hogy rájövünk, milyen sokszínű és gazdag kultúrát őriz Marosvásárhely, s mennyire fontos, hogy a megfigyelt közösségek megmutassák értékeiket nekünk, akik még – ki tudja meddig – többen vagyunk.

Azért jobb volt, amíg a mérsékelt égvön laktunk. Most a trópusokon folyton izadunk, iszunk, szomjazunk, alváshiányra panaszkodunk. Nem mindenki, ezt el kell ismernem, de az ember mindig magából indul ki, és nekem kimondottan terhemre van a hetek, hónapok óta tomboló perzselő forróság. Végző soron általánosíthatnák is, olyan gyakran hallottam a hőség miatt panaszkodni ismerőseimet, de ha eszembe jut, milyen emberáradattal találkozhattunk itt, ott, amott a még most sem záruló nyár tömegrendezvényein, akkor okafogyottnak tűnik a kánikula kiváltotta panaszom. Volt úgy, hogy egy hazavezető úton egyazon nap folyamán három város – Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Nyárádszereda – fesztiválos csúcspontjába kényszerültem bele, és főttem saját levemben, de a kocsi-ból látszott, hogy a népek negyven fokban is jól érezték magukat. Ebben a fejtájon állt, folyton rettegésre, dühre, felháborodásra kiélezett világban, aki teheti, valamiképpen próbál kapcsolódni, a tömegrendezvények erre is alkalmasak. Igaz, vannak,

akiket bosszantanak a zajos, felfordulásos nappalok meg éjszakák, de a hivatalos hozzáállás szerint inkább sírjon az ő anyukájuk. Az önkormányzati vezetők, akiknél többnyire ezek az események múlnak, nehezen húzzák be a kötőféket, még ha ma-napság meg is vonják tőlük az erre szánt pénzkereteket. Elvégre, ha a szekér beindult... És miért is ne, a morgolódnok sokkal kevesebben vannak, mint az elégedettek! Ezt nem csak a világhálón közzétett kommentek és lájkok alapján lehet lemérni, magunk is tapasztalhatjuk lépten-nyomon, ha nyitott szemmel és füllel járunk az utcán. Ilyen tekintetben a vasárnap zárult Vásárhelyi Forgatag kapcsán nekem az tetszett a legjobban, ahogy sikerült megmozgatni, bevonni a várbeli programokba a legkisebbeket, és általuk a fiatal család(so)kat. Öröm volt figyelni, milyen önfeledten tudtak ráhangolódni mindenre,

Erről jut eszembe

amit a szervezők nekik szántak. És nagyon sok ötletes, változatos, régit és újat ötvöző, interaktivitásra ösztönző műfaj és műsorforma kelt életre, mozgatta meg a gyerekek fantáziáját, állított eléjük fizikai kihívásokat is. Ezek a kiskorúak már nem lesznek olyan gyámoltalanok, félénkek vagy visszahúzódók, mint mi voltunk annak idején másféle korokban. Nem mintha a mai olyan nagyszerű korszak lenne, de a mostani gyerekek, a mi gyerekeink fiai, lányai az ilyen eseményeknek köszönhetően is jóval nagyobb önbizalommal, az esélyesek magabiztosságával viszonyulnak majd a különböző élethelyzetekhez. Már amennyiben sikerül itthon tartanunk őket. A Forgatag létrehozóinak ilyenszerű irányulása a többi fiatal korosztály bevonásában sem lehetett eredménytelen. Erre vonatkozó statisztikai adataim nincsenek, viszont naponta többször is megfordulva a várban,

megfigyelve, hogy hol, mit és miképpen kínálnak, azokra pedig kik és hogyan reagálnak, az volt a benyomásom, hogy mindenki a legjobbat igyekezett adni tudásából, ismereteiből, egyéniségéből. Így érdemes, pontosan, szépen, mellőzve a „vásári harsányságot”, kerülve az olcsó népszerűséget, netán a ripacszkodást. Nem mondom, hogy csak dicsérendő, kiváló dolgokkal találkozhattunk, volt megannyi bíráltnivaló is a fesztiválon, de kétségtelen, hogy minden forgatag-ágban a minőség igénye volt a hívó szó. Kíváncsian várom, mennyire sikerül ugyanezt érvényesíteni a Szféra hétvégi eseménysorán. Ez már inkább rétegfesztivál, a kortárs művészetek tere általában kevesebb érdeklődőt vonz, mint a mindenkinek szóló hejehuja. De a beharangozott műsorokra biztos máris nagyon sokan felfigyeltek. Bőséges és ingyenceknek is kielégítő a szeptember 6-8. között zajló 10. Szféra fesztivál kínálata. Vizuális művészetekből, irodalomból, zenéből mindenki találhat magának kedvére valót. Hajrá, fiatalok! (N.M.K.)

Barangolás a Bolyaiak világában

Az UNESCO Bolyai 200 emlékévé folytatásaként az EDUnium egyesület a Forгатagon is felállította a Bolyai Műhelyt. A zöld sátrakban kiállított gyűjteményekkel és újszerű, a modern technikára alapuló szemléltetőeszközökkel a látogatók érdeklődését kívánták felkelteni Bolyai Farkas és fia, Bolyai János emberi és szakmai zsenialitása iránt.

A hatálmegosztás labirintus első sátrában feltett kérdésre, hogy mi a legtalálható szó a két Bolyaira, a leggyakrabban adott választ: matematikus. Ezt bővítették ki mindazzal a sok jellegzetességgel, ami a nevükhöz, tevékenységükhöz kötődik. Hiszen Bolyai János, zseniális geometriai felfedezésén túl, jól forgatta a kardot, és kiváló zenész volt, Bolyai Farkas kályhája pedig anynyira jól működött, hogy az 1900-as évek végéig gyártották. Bolyai üzenete szintén helyet kapott a hatodik sátorban, mivel a szervezők ma élő neves tudósokat kértek fel, hogy a fiatal generáció számára is érthetően lefordítsák. Aki meg akarta látogatni a sátrakat, egy feladatsort kapott. Az első sátorba (Bolyai és a zene) belépők egy plakátot láthattak, amelyen Bolyai János hadmérnök, kapitány neve

szerepelt, aki Paganini-darabokat játszott Marosvásárhelyen az Apolló teremben. Az érdeklődő látogató a fotelbe ülve behallgathatta egy Paganini-darabba, emellett Csiky Boldizsár zeneszerző Passacaglia (Bolyai-képletre írt) zeneművébe is, majd meg kellett keresnie a kiállított hegedű elrejtett vonóját. A szervezők szerint a feladat a fiataloknak ment a legkönnyebben. (Aki megtekinti a kiállítást, az megtudja, hogy miért.) A második sátorrészben a matematika és a vívás kapott helyet. Bolyai János életét olvasva a látogató megválaszolhatta a következő kérdést Bolyai János katonai rangjáról és az új geometria megalapításának idejéről, az édesapjának írt elhíresült leveléből. A virtuális valóság szemüvegekkel pedig a vívást lehetett kipróbálni egy virtuális vívóleckén, hiszen Bo-

lyai János híres volt arról is, hogy jól forgatja a kardot. Következik az apa élete és Bolyai Farkas kályhája, amelynek pontos szerkezetéről, működési elvéről is tájékozódhat a látogató, ami megkönnyíti a választ a kérdésre, hogy miért újszerű ez a találmány. A következő állomáson Bolyai János Üdvtanába kap betekintést a látogató, a fiatal zseni érdekes állításait olvasva elgondolkozhat azok értelmezésén, aktualitásán a mai rohanó, a múlt évszázadhoz képest igen felgyorsult világunkban. Az ehhez kötődő kérdés, hogy melyik állítás a legfoly-

gadhatóbb a látogató számára, nagyon érdekes, érdekesítő beszélgetések kiindulópontját képezi, hiszen a szervezők szívesen elbeszélgetnek az érdeklődőkkel. Az utolsó sátorban nagy felületet foglal el azoknak a könyveknek a címlapja, amelyeket a két marosvásárhelyi tudós életéről, munkásságáról számos nyelven írtak, és amelyek a nagyvilágban való ismertségüket és elismertségüket tükrözik. Aki kíváncsi, megtekintheti az iskola végzős tanulóiról készült tablót tartalmazó kötetet is. A kiállítás, amelynek elkészítésé-

hez a Teleki Téka, a Bolyai Collegium Alapítvány és a Bolyai Farkas Elméleti Líceum is hozzájárult, eddig statikus anyagokból állt, de sikerült mobilissá tenni, így vehetett részt a Vásárhelyi Forгатagon. Az EDUnium egyesület szeretné iskolákban és mindenütt népszerűsíteni, ahova meghívást kapnak. – Nagy öröm számunkra, hogy fiatal önkéntesek segítségével sikerült kivitelezni az interaktív kiállítást, és ők segítenek a látogatók végigvezetésében is – tájékoztatott Zayzon Zsuzsanna, az EDUnium egyesület vezetője. (bodolai)

Adósa vagyok még a nyárnak egy történettel, bármennyire is szeptemberies már a kinti ragyogás. Bevallom, egy kicsit magamnak is kedvezek vele, mert olyan jó elidőzni az augusztusi Budapesten, ahol a 20-i nemzeti ünnep előtt mintha még erőteljesebben lüktetett volna az élet. Ebben a sztoriban a láthatatlan nézelődő szerepe az anyém, nem beszélgetek senkivel, hagyom a látványt mesélni, mert úgy érzem, bőven van miről.

A Deák Ferenc térre vezető sétálóutcában tűnt fel a magas, barna hajú utcazenész, aki körül rövid idő alatt vastag gyűrűt formált a publikum. Szinte minden arra járó megállított a gitárszóval kísért, bársonyos hang, amiben benne volt a lassan elillanni készülő vakáció összes öröme, a váratlan találkozások, önzetlenül egymásnak ajándékozott esték eufóriája, mindaz, amitől a létezés kiapadhatatlan boldogságforrás lehet. „Patrick Demore” – olvastam az angolul éneklő fiatal lábánál elhelyezett táblán, ami mellett kinyitott gitártok várta a tetszésnyilvánítás fémpezeit.

– Tudjátok meg – mondta két dal között az énekes szintén angolul –, hogy ez az egyik legjobb élményem az idei nyárból. Az, hogy itt vagytok velem.

A következő dalt azonban már csak félig énekelhette el.

– Azt hiszem, ennek a bulinak most véget kell vetnünk. Sajnálom – fésülte át tekinté-

tével Patrick az összegyűlt tömeget, aztán lassan szedelőzködni kezdett, miközben a helyszínrre érkező két egyenruhás számonkérőn állt meg előtte. Onnan, ahonnan a rögtönzött koncertet hallgattam, nem lehetett érteni, mit beszélnek – utólagos internetes kutakodásom során derítettem ki, hogy bizonyára a közterület-használati engedélye hiányzott a fiatal tehetségnek, ahogy sok más utcazenész társának is –, az azonban egyértelmű volt, hogy az ifjú muzsikos magyarázatra értekezik a rend őreivel. Egy pillanatra átvillant rajtam a gondolat, hogy talán egy közismert csaló, aki más tollaival ékeskedve, netán playbackelve próbál hatni a hallgatósága szívére, zsebére, de később az – életemben először használt – TikTokról megtudtam, hogy az angol név a huszoneves zenész nyilvánosság előtt vállalt művésznéve, léleksimogató produkciója pedig nem illúzió szüleménye, hiszen egyik dalát egy közismert kereskedelmi rádió is játszta már.

Patrick távozása után pillanatok alatt kiürült az utca, csaldótsággomban én is odébbálltam. Amikor azonban jó fél óra múlva, útban pesti szálláshelyünk felé, visszakeveredtem a Deák tértől a metróálló-

máshoz vezető utcába, újabb dallamok töltötték be a teret. Nem, nem a korábbi művész muzsikált, az anyémhez hasonló botfüllel is egyértelműen meg lehetett állapítani a minőségbeli különbséget. A zenész körül alakuló közönség sem volt olyan népes, igaz, ebben a lassan eleredő esőnek is lehetett némi szerepe. A közeli templom lépcsőjére húzódtam el a csempékből lett zápor elől, kéznyújtásnyira tőlem egy hajléktalannak látszó férfi sziesztázott. A következő pillanatban odaperdült mellé egy vézna tini srác, harsányan köszöntötte a torzonborz embert, aztán a mobiltelefonját a borostás arc elé tartva biztatta, hogy nézzen a képernyőbe, és üzenjen valakit a barátjójának.

– Nem vagyok a haverod, nem is ismerlek – motyogta maga elé az öszülő férfi, és eltolta magát a telefontól.

– Gyere már, ne kérsd magad – próbálkozott újra a serdülő, miközben gyakorlott mozdulattal a videófelvételt is elindította. A hajléktalan azonban nem lehetett jobb belátásra bírni, óriáscsigaként rejtőzött el láthatatlan házában, amiről már bizonyára sokszor álmodott.

Elhullatott esődallamok

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

– Jól van – adta fel a harcot a fiú –, máskor aztán csak várjad, hogy hozzak neked piát. – Azzal sértődötten felpattant, és már el is nyelte a fővárosi éjszaka. Az idős férfi egykedvűen üldögélt tovább a templomlépcsőn, amit a becsapó eső egyre jobban áztatott.

A metróállomáshoz vivő aluljáró felé vettem az irányt, ott azonban újabb váratlan jelenet fogadott. A második utcazenész most már szépszájú közönséget szórakoztatott a zárt térben, a hallgatóságban egy apró fiúcska is volt, aki igazi rajongóként táncolta végig a felcsendülő dalokat. A bõrign ázásnál mindenképpen jobb volt a produkciót hallgatni, így én is beálltam a tömegbe. Egy negyedórát, talán húsz percet tartott még a performansz, ezután a fiatal zenész megköszönte a résztvevők figyelmét, és szép kényelmesen összecsomagolt. Egy keleti arcvonású nő állt a muzsikussal – jelenléte csak a föld alatti koncert végén vált számomra érzékelhetővé –, egy elkötelezett menedzser figyelmével felügyelte a fiatal szedelőzködését. Az aluljáróból kivezető úton is együtt indultak az esti fények felé.

Miért éreztem, hogy mindezt meg kell örökítenem? Hogyan fonódott egymásba a két utcazenész jelenléte és a templomlépcső jelenet? Talán sehogy. Vagy esetleg úgy, mint pár elhullatott dallam egy nagyváros központi terén, egy esőt ígérő este melegében.

Rendhagyó tárlatvezetés a Forgotagon

(Folytatás az 1. oldalról)

idegenvezetés lesz, hanem egy pörgősebb, hisz a Forgotag arról szól, hogy megpróbáljuk bepörögni az emberek lelkébe, szívébe a kultúrát, a Tékát, és ezzel is részesévé tenni a vásárhelyieknek ennek a helynek, amely mindannyiunké. Ezért a kiállítás kapcsán azokról az érzésekről, élethelyzetekről szeretnék beszélni, amelyek e könyvek mögött léteznek: szenvedélyekről, feladatokról, bánatokról, amelyeket akár mindannyiunk könyvtárát megnézve is felfedezhetünk. Nem hiába mondják, hogy nézd meg az emberek könyvespolcát, és megmondod, milyen ember. Nem volt ez másképpen kétszáz évvel ezelőtt, Bethlen Zsuzsanna esetében sem. A tárlóban kiállított könyvek az ő különböző élethelyzeteinek hű lenyomatai. Ezért lett a mai tárlatvezetés címe *Gyermekek, ruhák, könyvek* – hangzott el a bevezetőben.

A könyv, amelytől a tárlatvezetés indult, az a zsoldároskönyv volt, amelyet gróf Teleki Sámuel adott ajándékba 1770. december 24-

lár, majd főkancellár. Bethlen Zsuzsanna otthon, a sáromberki kastélyban neveli a gyermekeket, oktatja őket, és vigyáz környezetére, vállán viseli a birtok intézésének terhét is, amiről nap mint nap leveleiben beszámol férjének. Ezt a feladatkört segítették azok a könyvek, amelyek a kor legfrissebb gazdasági szakkönyvei voltak magyar nyelven. Míg Teleki Sámuel könyvtárában 22 nyelven találunk könyveket, Bethlen Zsuzsanna könyvtára kizárólagosan magyar nyelvű gyűjtemény. Vannak ritkaságok is, de azokat feltehetően férje hatására vette meg. A kiállított kötetek között láthatók szépirodalmi könyvek is, amelyeket az adott időszakban olvasott.

A Bécsben főkancellár Teleki Sámuel évente egy bizonyos időre követte felesége is, akinek a legfelsőbb udvari körökben kellett férje mellett helytállnia. Ezt a könyvtára is tükrözi, amely tartalmazza a korszak legfontosabb, az aktuális politikai kérdésekről és a hozzájuk való viszonyulásról szóló könyveit. Bár hithű nagyasszonyról van szó,

könyvtárában megvannak azok az egyházellenes pamflettek is, amelyek a bécsi udvarban ismereteket voltak. Ki van állítva a tárlaton egy kis tanácsadó könyv is, amely képekkel mutatja be a katolikus szerzetesség követő momentumait, hisz a grófnőnek ismernie kellett a katolikus ceremóniát, annak ellenére, hogy protestáns volt. A tárlóban egy korabeli hírlap kihajtható illusztrációja II. Lipót koronázását ábrázolja Pozsonyban, a bécsi udvar szereplőinek, tehát feltehetően a magyar arisztok-

rácia képviselőinek a jelenlétében. A képet kinagyítva bemutató pannón a színes hangulat érzékeltetése mellett látszanak azok a magyaros öltözetek is, amelyek jellemzői a fontos történelmi momentumnak. II. Lipótot ugyanis nem Bécsben, hanem Pozsonyban koronázzák magyar királlyá a koronával, amelyet Bécsből „hazahoznak” Pozsonyba.

A továbbiakban Lázok Klára bemutatót ehhez a képhez kapcsolódóan egy 1790-es hírlapból egy hírt is, mely arról szól, hogy a pozsonyi dámák megkérték a napokban „vicekancellárius gróf Teleki Sámuelné öccselenciaját, született Bethlen grófnét, hogy a maga jeles magyar öltözeteiből engedne egyet mustrául, melynek formájára készíthetnének ők is magoknak a jóízű reguláris tetszések szerint való magyar köntösöket. Megnyerték, amit kértek...” A hírből kiderül tehát egy eddig nem ismert részlet is Bethlen Zsuzsannáról, aki ezek szerint a kor „divatikonja” lehetett, nyilván ez a helyzetéből is adódott.

Az egyik tárlóban kiállítottak néhányat azokból a dokumentumokból, amelyek Bethlen Zsuzsanna és a ruhák viszonyát mutatják be. Egy ruhalistából, amelyet Deé Nagy Anikó 1997-ben közölt, kiderül, hogy milyen típusú ruhákat, kiegészítőket hordott a grófnő. Miután a korabeli kifejezéseket sikerült megfejteni, kirajzolódhat a listát böngésző látogató előtt a nő, az „anglész ruháiban”, a 12 pár cipőjével, selyemharisnyáival, zsinórozott ingvállalával, és így sokkal közelebb kerülünk az emberhez. A Téka munkatársainak ugyanis az a célja, hogy a komoly kutatások mellett minden kiállításnak legyen „egy mindennapok története” része is.

Adományozás a Magyar Királyság számára a Bécsi Udvarban. A képen látható a Magyar Királyság számára adományozott könyvek és iratok kiállítása a Magyar Nemzeti Múzeumban. A képen látható a Magyar Királyság számára adományozott könyvek és iratok kiállítása a Magyar Nemzeti Múzeumban.

A tárlóban színes cédulákon idézetek találhatóak, amelyek a grófnő és férje leveleiből a ruhákra, kiegészítőkre vonatkozó részleteket mazsolázzák. Komoly elfoglaltságai mellett a férj időt talált arra, hogy szinte mindennap írjon a feleségének, nemcsak semmitmondó udvariaskodásokat, hanem odafigyelő szavakat is. „A bécsi papucskok most egyaránt magas sarkúak, most mind úgy csinálják, mert úgy viselik. Azért vagy magasabb légy, vagy pedig talán itt Szebenben el tudnak venni a sarkokból, mikor idejössz.” Egy másik idézet a köztük lévő viszonyra utal, és a tárgyakkal való kényeztetésről árulkodik. Legkedvesebb időtöltésének nevezi, ha felesége számára szerezhet, vásárolhat valamit, mint például azt a galahintót, amiért „a férjek haraguszna rá, az asszonyok pedig ugyan dicsérik”.

Mindeneken túl a grófnő igazi szenvedélye a könyvgyűjtés volt, amelyre nem kímélt semmiféle energiát – hangsúlyozta Lázok Klára. A kurátor kezdetben úgy gondolta, hogy Bethlen Zsuzsanna a férje árnyékában, őt segítő gyűjtötte a könyveket, azokat, amelyekről Teleki Sámuel úgy gondolta, hogy az ő könyvespolcán kellene, hogy legyenek. Viszont a kutatás és a kiállítás-szervezés előrehaladtával rájött, hogy Bethlen Zsuzsanna valóban szenvedélyesen gyűjtötte a könyveket, energiát fektetett abba is, hogy kitalálja, hogyan kerüljenek a birtokába. Volt egy könyves hárlózata is, részben a közös ismerősök, de voltak saját beszerzői is.

A több mint 1200 könyvet három könyvjegyzékbe foglalta saját kezűleg, időről időre felújítva a könyvek jegyzékét. A kiállított harmadik könyvjegyzék a legteljesebb. Nemcsak címek leírásáról van itt szó, hanem bibliográfusi hozzáértéssel elkészített listáról: szerző, cím, kiadási hely, néha a szerzőről egy kis adalék is. Érdekes, hogy az első listától a harmadikig érezhető a fejlődés is.

– Van a gyűjteményben több mint 25 könyv, amelyek bibliai tárgyú beírásokat tartalmaznak első oldalukon, melyekről sokáig úgy gondoltuk, hogy a grófnő különböző lelkiállapotát tükrözik. A kiállítás rendezése közben az volt a legnagyobb felvilágosítás – hangsúlyozta Lázok Klára –, hogy amikor végigolvasta a könyveket és

az idézeteket, rájött, hogy azok szoros kapcsolatban állnak a könyv tartalmával. Ez egy mélyebb olvasást jelez, a könyv tartalmának mélyebb átgondolását, jelzi, hogy ezek a hittel kapcsolatos kötetek, zsoldáros könyvek, hitmagyarázatok és bibliai érintették meg leginkább. Az összes többi könyvben minimális a bejegyzés, a grófnő neve, a beszerzés évszáma és néha a családi jelmondat: „Az úr gondot visel” szerepel.

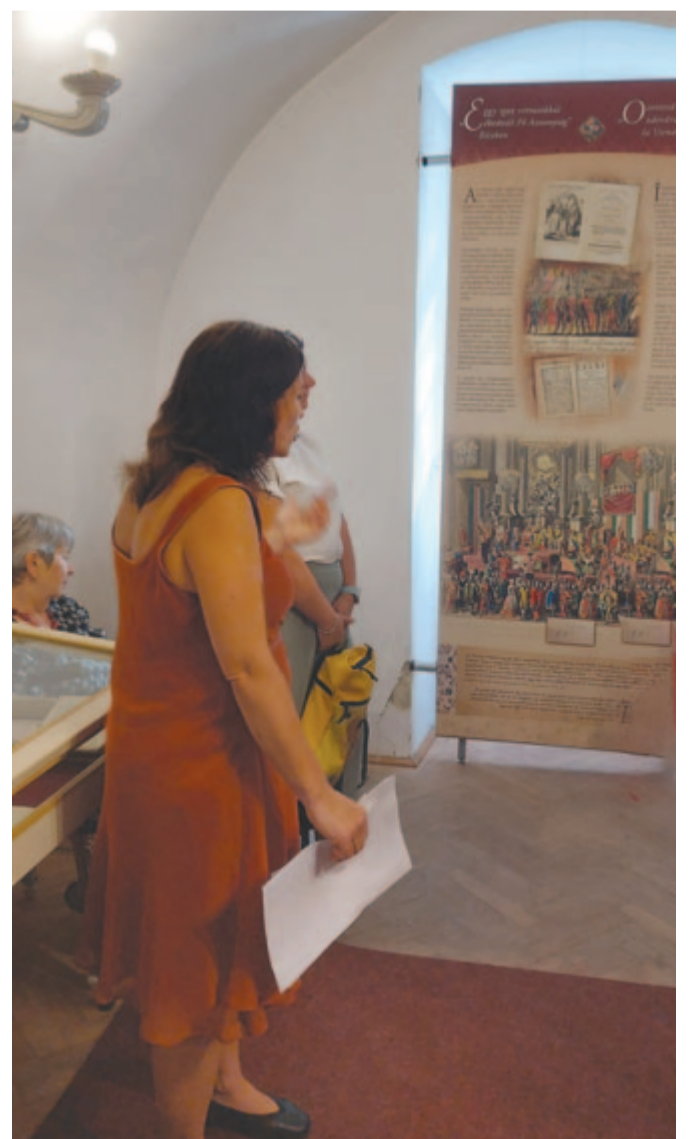
Befejezésképpen egy korabeli idézet hangzott el arról, ahogy halála után emlékeztek rá: „Szorgalmatos házi gazdaasszonya, s nagy reménységű gyerekeinek nevelésére fordított gondossága, egészségesebb óráiban, noha szüntelen foglalatostkodtatták őtet, nem úgy foglalták el mindazonáltal, hogy a közjónak boldogítására is egy ritka példát ne mutatott volna. ... Egy olyan régi és újabb tudóskönyvek gyűjteményével gazdagította meg a maga nemzetét, mely a késő maradéknak is megbecsülhetetlen kincse létszen. ... Egy olyan becses magyar bibliotékát szedgetett egybe, mely a mi nemes hazánkban a különös személyek gyűjteménye között egyedül való, s a melyért a mi hazánk fiaitól, leányaitól ő egy megkülönböztetett hálálatos emlékezetet érdemel.”

én, házasságuk első karácsonyán „kedves feleségének”, gyöngybetűivel beírt dedikációval. A könyv az első írott jele a ketőjük csodálatos házasságának, amely 27 évén keresztül „az egymásra való odafigyelésről, egymás különböző elképzeléseinek a támogatásáról szól”. Emellett láthatunk az első tárlóban olyan könyveket, amelyeket a grófnő még nagyszüleitől kapott ajándékba. Bethlen Zsuzsannát ugyanis a nagyszülők nevelték, mivel egyéves volt, amikor meghalt az édesanyja, és édesapja újraházasodott. Nagyanyja, Rhédey Zsuzsanna, akit Erdély egyik legszebb asszonyának tartottak, könyvgyűjteményét halála után unokájára hagyta, és szintén családi adományként került a tulajdonába nagynénje, Wesselényi Kata több mint 300 kötetes könyvtára, amely gyűjteményének az alapját képezte.

A gyűjteményében található tankönyvekből, illetve a korszakban tankönyvként is használatos művekből mutat be egy válogatást a második tárló. Bethlen Zsuzsanna könyvtárában ugyanúgy ott vannak a gyermekeivel kapcsolatos kiadványok, mint a mai édesanyák könyvei között. Láthatjuk az egykori tankönyveket, szakácskönyvet, házi orvosságok könyvét, a háztartás mindennapi könyveit, amit manapság a konyhai könyvespolcon tartunk. Van egy olyan könyv is, amely gyermekeinek kínál olvasmányokat.

Az anyaszerep mellett talán a legfontosabb „az előre néző Takarékos szem-fül gazda asszony”, „a helytálló és a gazdaságot vezető nagyasszony” szerepe volt. 1787-től kezdve Teleki Sámuel folyamatosan távol van az otthonától, mivel Bécsben alkancellár

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Továbbra is az OTP Bankon keresztül érkezik Szülőföldön magyarul oktatási támogatás

A Szülőföldön magyarul program támogatása valamennyi sikeresen pályázóhoz megérkezik az elkövetkező hetekben. A támogatás összegéhez illetékmentesen hozzájuthatnak az OTP Bank által kibocsátott bankkártyák révén, illetve az OTP Bank Románia fiókhálózatában.

A Rákóczi Szövetség közleménye szerint a 2024. évi Szülőföldön magyarul program keretében támogatást nyújtó magyar kormány célja, hogy a támogatás összege közvetlenül jusson el az igénylőkhöz, ezért annak kifizetését az OTP Bank Románia mint kiemelt partner biztosítja. A kedvezményezettnek a támogatás összegéhez illetékmentesen juthatnak az OTP Bank által kibocsátott bankkártya használatával, illetve az OTP Bank Románia fiókhálózatában, az Euro-net, valamint a Banca Transilvania bankautomatáinál ingyenesen, a készpénzfelvételek számától függetlenül. Más romániai bankok ATM-hálózatában ebben az esetben havi két ingyenes készpénzfelvétel biztosított, a továbbiakra illetéket számolhatnak fel, banktól függően.

A közlemény értelmében a tranzakciót megelőzően ellenőrizni kell az OTP-bankkártya érvényességét a kártyán feltüntetett dátum alapján.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Abban az esetben, ha valaki nem találja a bankkártyáját, vagy az nem érvényes, új kártyát lehet igényelni az OTP Bank Románia fiókjainál.

Az OTP Bank Romániát felvásárolta a Banca Transilvania Csoport, jelenleg az integráció zajlik. Bármilyen további kérdéssel a kedvezményezettek az OTP Bank Romániához, és nem a Banca Transilvaniához kell forduljanak. A tájékoztatással kapcsolatos további részletek a www.szulofoldonmagyarul.ro honlapon és az OTP Bank erre a célra létrehozott felületén, a www.otpbank.ro/hu/szulofoldon honlapon olvashatók.

A magyar nyelvű oktatásért óvodától egyetemig

A bruttó 100 ezer Ft összegű oktatási-nevelési támogatásra és a szintén bruttó 100 ezer Ft összegű hallgatói támogatásra minden olyan külföldi gyermek és fiatal jogosult

az óvodától az egyetemig, aki szülőföldjén magyar nyelvű oktatásban vesz részt. Évi egyszeri támogatásról van szó, amelyet mindig az előző tanévre kapnak meg a szülők, a hallgatói támogatás esetében pedig a fiatalok. A kifizetéssel semmi nem változik, ugyanúgy az OTP Bank rendezi, mint eddig. Sokan rendelkeznek OTP-s bankkártyával az előző évekből. Az új igénylők számára az OTP automatikusan számlát nyit, majd értesítést kapnak a banktól, hogy mikor vehetik fel a kártyát. Ebben az esetben az igénylő teendője csupán annyi, hogy átveszi a bankkártyát, aláírja a szerződést, ezt követően automatikusan megkapja a támogatást.

Idén összesen 227.159 külföldi gyerek és fiatal részesül a támogatásban.

A Szülőföldön magyarul az egyik legfontosabb nemzetpolitikai program, amely óriási szerepet játszik abban, hogy a külföldi magyar gyerekek és fiatalok anyanyelvükön tanulhassanak szülőföldjükön. A támogatást a magyar kormány a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény értelmében a 2002/2003-as tanév óta nyújtja. A program újdonsága, hogy az idei évtől kizárólag elektronikus úton lehetett pályázatot benyújtani. A meghirdető Nemzetpolitikai Államtitkárság, a lebonyolító Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a külföldi szakmai partnerek mellett új partnerként lépett be a programba a Rákóczi Szövetség, amely a Szülőföldön magyarul program új felülete, és a mipont.hu oldal működtetőjeként felel a digitalizációért, egyszerűbbé téve a kérelmek benyújtását és közvetlen kommunikációt biztosítva a szülők, fiatalok számára. (pálosy)

A 2024/2025-ös iskolai év Az új tanév szerkezete

Az iskolások és óvodások számára szeptember 9-én, hétfőn kezdődik a tanév, amely 36 tanítási hétből áll, az előző tanévhez hasonlóan. Az öt modulra osztott tanévet öt szüneti választja el.

Fotó: Nagy Tibor

1. modul: 2024. szeptember 9-től október 25-ig. Őszi szünet: október 26. – november 3. között.

2. modul: november 4. – december 20. között. Téli szünet: december 21-től 2025. január 7-ig.

3. modul: január 8-tól február 7-ig tart Beszterce-Naszód megyében. Január 8-tól február 14-ig Bihar, Bukarest, Kolozs, Hunyad, Krassó-Szörény, Szilágy és Temes megyékben. Január 8-tól február 21-ig Fehér, Arad, Brassó, Bákó, Kovászna, Hargita, Maros, Maramaros, Szatmár és Szeben megyékben.

Síszünet: egy hét, a megyei/bukaresti tanfelügyelőségek döntése alapján, 2025. február 10. és március 2. között.

4. modul: február 17-től április 17-ig tart Beszterce-Naszód megyében. Február 24-től április 17-ig Bihar, Bukarest, Kolozs, Hunyad, Krassó-Szörény, Szilágy és Temes megyékben, március 3-tól április 17-ig Fehér, Arad, Brassó, Bákó, Kovászna, Hargita, Maros, Maramaros, Szatmár és Szeben megyékben.

Tavaszi szünet: 2025. április 18-tól április 27-ig.

5. modul: 2025. április 28. – június 20. között.

Nyári szünet: 2025. június 21-től szeptember 7-ig.

A 12. évfolyam a nappali tagozatos és a 13. évfolyam esti tagozatos és a csökkentett óraszámú képzés tanulói számára a tanév 34 hétből áll, és 2025. június 6-án ér véget.

A 8. évfolyam számára a tanév 35 hétből áll, és 2025. június 13-án ér véget.

A szakképző intézmények technológiai ágán tanulók számára, a fent említettek kivételével, valamint a szakiskolákban tanulók számára a tanév 37 hétből áll, és június 27-én ér véget. A posztliceális oktatásban a tanórak időtartamát a hatályos kerettanterv szerint határozzák meg.

A rendelet értelmében az Iskola másként és a zöldhét program 2024. szeptember 9. és 2025. május 30. között zajlik, egymást követő 5 munkanapon, amelyek beütemezéséről az oktatási intézmények döntenek, a két programot különböző modulokban kell megszervezni.

A Maros megyei sürgősségi kórház is bekapcsolódott

Környezettudatos gyógyszerhulladék-kezelés

A lejárt szavatosságú és/vagy fel nem használt gyógyszerektől Marosvásárhelyen a lakosság a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórháznál szabadulhat meg hetente három alkalommal. Ebből a célból külön helyet alakítottak ki, ahol minden egyes egészségügyi hulladék kategória számára feliratozott gyűjtőedényeket helyeztek el.

A sürgősségi kórházban a magánszemélyek a lejárt és/vagy fel nem használt gyógyszereket kedden, csütörtökön és vasárnap 14-16 óra között (jelenleg kórházi beteglátogatási időpontok) helyezhetik a feliratozott hulladékárolókba.

A lakossági egészségügyi hulladékok gyűjtésére szolgáló konténerek a kórház udvarán, a SMURD bejáratánál, a portásfülke közelében található. A gyűjtési program is ki van függesztve, és a konténerek az egyes gyógyszerhulladék-kategóriáknak megfelelő címkével vannak ellátva.

Mivel az ártalmatlanítás céljából begyűjtött gyógyszerek hulladéknak minősülnek, azokat külön kell gyűjteni. Így a gyógyszerhulladéknak négy kategóriája van:

– citotoxikus és citosztatikus hulladék gyógyszerek;

– gyógyszerhulladékok, a citotoxikus és citosztatikus gyógyszerek kivételével;

– folyékony gyógyszerhulladékok;

– gyógyszerhulladékok nyomás alatt lévő tartályokban.

A lakosságtól begyűjtött gyógyszerhulladékot az erre felhatalmazott gazdasági egységek visszaveszik és megsemmisítik.

Ez alól kivételt képeznek a pszichotrop és kábító hatású anyagokat tartalmazó gyógyszerek, amelyeket aláírt nyilatkozattal abban a gyógyszertárban kell leadni megsemmisítésre, ahol megvásárolták.

Arra bátorítják az embereket, hogy gyűjtsék össze a lejárt vagy fel nem használt gyógyszereket, és vigyék el a megyei sürgősségi kór-

ház udvarán felállított hulladékgyűjtőbe. Ezek az anyagok semmilyen körülmények között nem szabad a talajvízbe kerüljenek (mosogatóba vagy WC-be önteni), a háztartási szemétkébe sem szabad dobni – tájékoztatott közleményben a Maros Megyei Sürgősségi Kórház sajtóosztálya.

Az Egészségügyi Minisztérium irányelve

Mivel eddig a lejárt gyógyszerek nagy részét nem környezetbarát módon gyűjtötték, Romániában évente több száz tonna került a hulladéklerakókba vagy a szennyvízhálózatba, szennyezve a környezetet, ami ártalmas, mivel a gyógyszerek hatóanyagai a táplálékban keresztül bekerülnek az emberi szervezetbe.

Az Egészségügyi Minisztérium 2024. április 4-i 6.226. számú irányelve, mely meghatározza, hogyan kell kezelni a lakosságtól származó, fel nem használt és/vagy lejárt szavatosságú gyógyszerhulladékot, a 2024. április 10-i 331.

sz. Hivatalos Közlönyben jelent meg. A gyógyszerhulladékot a polgárok az állami vagy magánkórháznál helyezhetik el, az adott intézmények által kidolgozott és közzétett program szerint. Az állami vagy magánkórházak a hét bizonyos napjain és a nap bizonyos időszakaiban lehetővé teszik a lakosságtól származó lejárt szavatos-

ságú vagy fel nem használt gyógyszerek begyűjtését.

A gyógyszerhulladékokat ezt követően csak engedélyezett létesítményekben szabad égetéssel megsemmisíteni, kivételek ez alól a nyomástartó tartályokban lévők, amelyeket teljes nyomásmentesítés után lehet újrahasznosítani. (szer)

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

„Nyugatló hanyat”, avagy ebből is látszik az elmaradásunk

A rosszhiszeműséget mellőzve, fontos tisztán látni: nagyon sok szempontból le vagyunk maradva a nyugat- és észak-európai országoktól. Hosszan lehetne sorolni az okokat, de ha az autózást nézzük, elsőként Norvégia példáját lehet felhozni, ahol 2024 júliusában az újonnan eladott autók 92%-a tisztán elektromos volt.

De ne szaladjunk ennyire előre, vegyük sorba az adatokat! A nyár közepéig hónapjában a norvég Köz-

lekedési Tanács adatai értelmében 6456 új autót regisztráltak. Ebből mindössze 45 volt benzines, illetve 164 dízel. A benzines autók közül a Suzuki Swift volt júliusban a legnépszerűbb, ebből 20 példányt értékesítettek. Meg kell jegyezni, hogy a norvégok külön számolják a hibrid, plug-in hibrid, benzines és dízelautókat. Viszont, ha összeadjuk az összes olyan típust, amelyben van valamilyen belső égésű motor, látjuk, hogy mindössze 522 ilyen új járművet helyeztek forgalomba. Ebből az következik, hogy 5933 tisztán villanymeghajtású új autót adtak el, ami az eladások 92%-a. Ha valaki figyelt, és összeadta a számokat, láthatta, hogy egy autó hi-

ányzik, ugyanis volt egy hidrogénüzemű jármű is közöttük. Nem lehet elmenni a Suzuki Swift esete mellett sem, ami a legnépszerűbb benzines autó volt júliusban Norvégiában. Ebből az látszik, hogy ott nem az a szempont, hogy hatalmas és fölöslegesen erős

Elektromos autó, illusztráció

Forrás: Free SVG

autókkal közlekedjenek az emberek, inkább racionális választásra törekednek. Úgy fest, hogy ez a méretosztály megfelel a vásárlóknak, nem akarnak többnek látszani azáltal, hogy milyen autót vezetnek. Miközben Európa más részein nem ritka, hogy egyesek hitelre megvesznek valami nagy SUV-t, csak azért, hogy tudják megmutatni a „szomszédnak”, hogy milyen autóval járnak. Az elektromos autókat illetően nem elsősorban azt kell irigyelni, hogy a norvégok a nyár közepéig hónapjában 92%-ban választották a környezetbarát villanyhajtást, bár ez is lenyűgöző eredmény, különösen annak tükrében, hogy Romániában 1% körüli az arány. De még így is in-

kább azt érdemes kiemelni, hogy Észak-Európában sikerült létrehozni a töltőinfrastruktúrát, illetve sikerült olyan szakembereket kiképezni, akik tudják javítani alkalomadtán ezeket a járműveket. Igen, nálunk is fejlődik a töltőhálózat, viszont még mindig nagyítóval kell keresni a töltőpontokat, különösen a gyors- és villám-töltőket, illetve az autószerelők többsége sem ért igazán az elektromos autókhoz. Ilyen téren is sokat kell tanulni a Nyugattól. De ez csak az egyik szempont a sok egyéb mellett.

Térjünk vissza Norvégiához, ahol az idén az új gépjárművek esetében az elektromos autók aránya szinte minden hónapban megközelítette vagy meg is haladta a 90%-ot. Májusban és júniusban megfigyelhető volt egy visszaesés, 80% alá esett a villanyautók értékesítése, ami egy új műszaki követelménynek is az eredménye. A júliusi adatok viszont azt mutatják, hogy a kereslet visszatért a régi kerékvágásba, mondhatni normalizálódott. Az idei év első hét hónapjának adatait összesítve kijelenthető, hogy az újonnan eladott autók 85,6% tisztán villanymeghajtású volt. Miközben a Föld több országában csökken a villanyautó-értékesítés, Norvégia a tavalyi év azonos időszakához képest 3%-os fejlődést tudott elkönyvelni. Júliusban az észak-európai országban a legkeresettebb modell a Volkswagen ID.4 volt, amelyből 593-at adtak el, ezt követte a Toyota bZ4X 387 eladott példánnyal, bronzérmes lett a Skoda Enyaq, amelyből 371 darab talált gazdára.

Gokartszerű vezetési élményt ígér a Volkswagen első elektromos GTI-je

Volkswagen ID 2all, koncepció, illusztráció

Forrás: Volkswagen

A Volkswagen villanyautóinak jelenleg is van sportos változata, ezeket GTX-nek hívják, viszont a gyártó technikai vezetője, Kai Grünitz egy, az Autocarnak adott interjújában úgy fogalmazott, hogy a villanyautók esetében is viszsza fogják hozni a GTI elnevezést, méghozzá az ID 2all típusal. Ez a Volkswagen kis méretű elektromos autója lesz, várhatóan 2026-ban fog megérkezni, és az eredeti Golfhoz hasonló szerepet szának neki.

Az ID 2all sportos változatánál térne vissza a márka a GTI jelölésre, mivel a technikai vezető elmondása szerint a GTI él és életben is fogják tartani, továbbá ez az embléma a szenvedélyről szól. Kai Grünitz szerint tisztában vannak azzal a Volkswagen-nél, hogy a rajongók mit várnak el egy GTI-től, és azt mind bele fogják építeni az ID 2all sportosra hangolt változatába. A technikai vezető úgy érvelt, hogy egy elektromos autóból könnyű hatalmas teljesítményt kihozni, de a GTI-k elsősorban nem a nyers erőről, hanem a vezethetőségről, a vezetési élményről szólnak. „Nincs szükség 300 vagy 350 ló-

erőre, a vezethetőséget kell szem előtt tartani, az új modell pedig olyan lesz, mint egy gokart, veztem a prototípust, és fantasztikus volt” – árulta el Kai Grünitz.

Az ID 2all GTI változata 2026-ra várható, a típus valószínűleg a Volkswagen MEB padlólemezének puritánabb és olcsóbb változatára fog épülni. A gyártó előzetes tervei szerint az ID 2all alapváltozata 20.000 euróról indulna, az viszont egy ideje már köztudott, hogy nem tudják tartani ezt az árat, így a legolcsóbb változatért is 25.000 euró körüli összeget fognak kérni. Azt egyelőre nem tudni, hogy mennyivel lesz drágább a GTI változat.

Teljes észak-amerikai kínálatát hibridizálná a Toyota

Norvégiával ellentétben az Egyesült Államokban visszaesést könyveltek el az elektromos autók eladása terén. Ez pedig nem kismértékben kedvez a Toyotának, amely kezdettől szkeptikusan állt az elektromos átálláshoz. Most pedig, hogy Amerikában az emberek látszólag elfordultak a villanyautóktól, a hibridek kerültek fókuszba, vagyis az a hajtáslánc-technológia, amelyben a Toyota számít a legjobbnak. Így nem is meglepő, hogy örvendenek a japán márkánál, olyannyira, hogy a teljes kínálatuk hibridizálását tervezik az észak-amerikai piacon. Jelenleg is szinte minden Toyotához választható hibrid hajtáslánc, viszont a gyártó azt tervezi, hogy egy stratégia értelmében kivezetnék a tisztán belső égésű motorral szerelt autókat a kínálatból, emellett pedig bővítenék a plug-in hibrid kínálatot. Ezzel meg is erősíthetik a hibridek piacán elfoglalt pozíciójukat, minden bizonnyal a profitjukat is tudnák növelni, hiszen a hibridek drágábbak, mint a sima belső égésű motorral szerelt modellek, igaz, az előállításuk is többbe kerül.

A teljes hibridizáció kapcsán a Reuters a cikkében megemlíti, hogy az új irányról egyelőre nem született egyértelmű döntés. Jelenleg a Toyota vezetői azt vizsgálják, lenne-e értelme, hogy minden modellnél bevezessék a hibrid hajtásláncot, és csak ilyen autókat kínáljanak Észak-Amerikában. Egyes, meg nem erősített információk szerint az első olyan típus, amelyből már csak hibridet és plug-in hibridet lehetne venni Amerikában, a Rav4 lenne, amelyből két év múlva várható az új generáció.

A Reuters értesüléseit David Christ, a Toyota észak-amerikai értékesítési és marketingvezetője részben megerősítette. A vezető úgy fogalmazott a hírügynökségnek, a terveik között szerepel, hogy minden típusnál külön

kiértékelik, hogy lenne-e értelme a teljes hibridizálásnak. Azt nem tudni, hogy mikor szülehet meg a döntés.

Toyota Rav4, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons

A felsőház mezsgyéjén

Kiegyensúlyozott, nagy erőbedobással játszott mérkőzés után, 3-3-as döntetlennel kezdte a bajnoki idényt a marosvásárhelyi CSM teremlabdarúgó-csapat a Seps SIC ellen. A mérleg ide is, oda is elbillenhetett volna, a szerencse kissé többet kacsingatott a szentgyörgyiek felé, a végeredmény is mutatja azonban, hogy szinte azonos képességű csapatokról van szó, amelyek vélhetően a Dévai Westtel együtt a felsőház utolsó két helyéért küzdenek majd, az első két hely ugyanis (Galac és Székelyudvarhely) foglaltak tűnik.

A szépszájú közönség (talán az is számított, hogy ingyenes volt a belépés) előtt játszott mérkőzést lámpalázasan kezdte a megerősített hazai csapat, a kezdeti kapkodást és védelmi bizonytalankodást pedig már a 3. percben kihasználta Kanyó egy nagyon eltalált lapos keresztlövessel. A következő néhány percben is a szentgyörgyiek veszélyeztettek, és kapufáig is eljutottak. A féldő második felében azonban, miután sikerült egy kicsit megnyugodni, a házigazdák vetkék át a kezdeményezést, bár a vendégek védelmének feltörése igen nehéz feladatnak bizonyult. Végül a 19. percben Láposit felejtették egyedül a hatoson felül, aki fordulásból áttemelte Pappot.

A második féldőben folytatódott a CSM építkezése, azonban elég volt két ellenakció, és némi szerencse, hogy a Seps SIC veze-

téshez jusson. A 22. percben Mányáról patant a kapuba a labda, pedig olyan erőben érkezett, hogy nem is tudta irányítani, majd egy semmit sem ígérő lövéssel Máthis a 26. percben kötényt adott Tătarnak.

1-3-nál Cosmin Gherman azonnal lehvatta a kapust, mondhatnánk azt is, hogy kockázatot, ám hamarosan kiderült, hogy remekül begyakorolta az ötfős támadást a marosvásárhelyi csapat, hiszen egyszer sem került veszélybe az üres kapu, viszont három ordító lehetőség is kimaradt. Végül Covaci fejezett be középről egy emberfölényes támadást (2-3). A CSM folytatta a vézskapusos taktikát, az egyenlítés mégis egy ellentámadásból következett be, amikor Tătar a pályán volt, Varga lövése pattant Csogról a kapuba.

Évés közben jön meg az étvágy, s a házigazdák továbbra is öt fővel támadva próbálták megszerezni a győztes gólt, ám az utolsó percben csak a kapufát sikerült szinte felapritani, ugyanakkor egy ellentámadásnál Tătarnak kellett mentenie. A zárópercekben minden eszközt bevetettek a felek, hogy az ellenfél gólszerzését megakadályozzák (innen a sárga lapok), így maradt a döntetlen, amely talán Sepsiszentgyörgynek kedvez jobban, bár ezt ma még korai megmondani.

A marosvásárhelyi teremlabdarúgók legközelebb vasárnap 17 órától lépnek pályára, amikor a Mausoleul Mărășești vendégei lesznek.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga. 1. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC 3-3 (1-1).*

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 500 néző. Vezette: Laurențiu Pentek (Nagyvárad), Robert Ciorbea (Barcaszentpéter). Tartalék: Liviu Dârjea (Brassó). Ellenőr: Mihai Kiuță (Brassó).

Marosvásárhely: Tătar – Kűsmödi, Iszlai, Covaci, Csepán (Bokor, Láposi, Varga, Nicola, Tifán, Butiurca, Barbócz, Curticăpean)

Seps SIC: Papp – Máthis, Gáll, Czintos, Kusztos (Kanyó, Veres, Csog, Király, Vajna, Mánya).

Gólszerzők: Láposi (19.), Covaci (32.), Csog (35. – öngól), illetve Kanyó (3.), Mánya (22.), Máthis (26.).

Sárga lap: Kűsmödi (40.), illetve Gáll (37.).

Eredményjelző

Futsal 1. liga, 1. forduló: Dévai West – Mausoleul Mărășești 18-4, Marosvásárhelyi CSM – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC 3-3, FK Székelyudvarhely – Galaci United 5-2. A Temesvári CFR – Bodzavásári Luceafărul mérkőzést tegnap lapzártá után rendezték.

Fotó: a marosvásárhelyi városi sportklub közösségi oldala

Röviden

* Magyarországon idén is a Ferencváros támadóját, Varga Barnabást választották meg a legjobb mezőnyjátékosnak az NB I-ben a Hivatásos Labdarúgók Szervezetének szavazásán. A legjobb kapus az előző három alkalomhoz hasonlóan a ferencvárosi Dibusz Dénes lett, a legjobb külföldön futballozó játékosnak pedig, akárcsak tavaly, most is a Liverpool középpályását, Szoboszlai Dominikot választották meg, Sallai Roland és Willi Orbán előtt. Új kategóriaként a legjobb visszatérő játékosnak járó elismerést Nagy Zsolt, a Puskás Akadémia szélsője érdemelte ki. Az edzők között Bognár György, a Paks tréneré zárt az első helyen.

* Joshua Kimmich lett a német labdarúgó-válogatott csapatkapitánya, jelentette be Julian Nagelsmann szövetségi kapitány. A Bayern München játékosa azután érdemelte ki az elismerést, hogy az eddigi kapitány, Ilkay Gündogan a nyári németországi Európa-bajnokság után lemondta a szereplést a nemzeti együttesben. Julian Nagelsmann azt is tudatta, hogy Manuel Neuer után, aki ugyancsak lemondta a válogatottságot, a 32 éves Marc-André ter Stegen lesz a német csapat első számú kapusa. A németek szombatban Düsseldorfban a magyarok ellen kezdik meg szereplésüket a Nemzetek Ligája A divíziójában.

* A magyar U19-es női ifjúsági vízilabda-válogatott ezüstérmes lett a Zágrábban megrendezett Európa-bajnokságon, miután a döntőben 10-9-re kikapott a címvédő spanyoloktól. A csapatnak ez volt az egyetlen veresége a tornán a korábbi öt győzelme mellett. A csoportkörben Horvátországot 14-5-re, Görögországot 10-7-re, Franciaországot pedig 22-5-re győzték le az együttes, a negyeddöntőben Izraelt 16-9-re, az elődöntőben pedig Görögországot 10-8-ra múlta felül.

* Illés Fanni ezüstérmes szerzett az SB4-es kategória 100 méteres mellúszó számában a párizsi paralimpia hétfői versenynapján. Ez a magyar küldöttség második érme a francia fővárosban, előzőleg – csütörtökön – Konkoly Zsófia megnyerte a 400 méteres gyorsúszást az S9-es kategóriában.

* A női és a férfi címvédő nélkül folytatódik az amerikai nyílt teniszbajnokság. Előbb Novak Djokovic búcsúzott a küzdelmektől: a szerb játékos a harmadik fordulóban 4:6, 4:6, 6:2, 4:6-ra alulmaradt Alexej Popirinnal szemben. Hétfőn Coco Gauff is hasonlóan járt. A 20 éves amerikai teniszező attól az Emma Navarrótól kapott ki, akivel egy hónapja a párizsi olimpián még párosban együtt léptek pályára. Navarra idén már a második GS-tornán múlta felül Gauffot, Wimbledonban ugyanis két szettben bizonyult jobbnak nála. A 23 éves Navarro ezúttal 6:2, 4:6, 6:3-ra diadalmaszkodott.

A kupa csoportkörébe jutott Nyárádtő

A csoportkörbe jutott a Nyárádtői Unirea 2018 a labdarúgó-Románia-kupában, miután idegenben 2-0-ra nyert a SC Popești-Leordeni ellen a kupa play-off körében. A mérkőzésen viszonylag korán, a 13. percben előnyhöz jutott a Maros megyei csapat Haiduc találatával, majd a 85. percben Ionuț Barstan biztosította be véglegesen a győzelmet. A nyárádtőieknek három ellenfélre kellett keresztüljutniuk, hogy idáig érjenek, mindannyiszor idegenben győztek, a csoportban viszont minimum két mérkőzést hazai pályán játszanak, a sorsolás eredményétől függ, hogy a harmadikat is igen vagy nem.

A kiírás szerint a csoportkör 24 csapatát (az előző idény első nyolc helyezettje a Szuperligában, illetve a play-off körből továbbjutott 16 klub, ebből öt a Szuperligából, hét a 2. ligából és négy a 3. ligából) három értékcsoportba sorolták, a négy csoportban minden csapat egy-egy meccset játszik minden értékcsoportból egy-egy ellenféllel. Amennyiben Nyárádtő a 3. értékcsoportból a SCM Rm. Vâlcea, az Agricola Borceát, a Gyulafehérvári CSM Unirea vagy a Kolozsvári Sănătatea kapja, akkor idegenbe kell utaznia, ha a FC Argeș, a Bodzavásári Metalul vagy a CS Afumați lesz az ellenfele, velük hazai pályán játszik. Az első két értékcsoportba sorolt ellenfelekkel ez a kérdés fel sem tevődik. A labdarúgó-szövetség még nem közölte, mikor sorsolják ki a Románia-kupa csoportbeosztását.

Jegyzőkönyv

Románia-kupa, play off kör: *SC Popești-Leordeni – Nyárádtői Unirea 2018 0-2 (0-1).*

Popești-Leordeni, Inter Gaz-stadion. Vezette: Marius Naidin (Pitești) – George Turcu (Bukarest), Lucian Tănase (Pitești). Tartalék: Adelin Pavel (Osica de Jos). Ellenőr: Mircea Brândușa (Călărași), Florin Hincu (Brassó).

Popești-Leordeni: Isvoranu – Boiangiu, Dănilă, Al. Gheorghe, D. Ilie, Leafu, Munteanu, Negoii, Purice, Tache, Țangulea. Cserék: Korbl – Marin, Moise, Pătrășcoiu, Petrance, Tudor, Vlaicu.

Nyárádtő: Geantă – Chinteș, A. Popa, Ndiessse, Savin, Cruțeru, Haiduc, Ioniță, Zukanović, Șerban, I. Barstan. Cserék: Ganea – Vinău, Blidărean, Trif, Magyarai, Astafei, Bogdan, Tiuhonen, Coza.

Gólszerzők: Haiduc (13.), I. Barstan (85.).

Eredményjelző

Románia-kupa, play-off kör: Concordia Chiajna – Jászvásári CSM Politehnica 0-2, FC Voluntari – Bukaresti Dinamo 1948 0-1, Foksányi CSM 2007 – Nagyszebeni Hermannstadt 0-3, CSM Alexandria – Botosáni FC 0-1, Bodzavásári Metalul – Kolozsvári FCU 1-0, Újszentesi CSC – Petrolul 52 Ploiești 1-1, büntetővel 4-5, CS Afumați – Bodzavásári Gloria 1-1, büntetővel 5-3, FK Csíkszereda – Unirea Slobozia 1-0, Nagyvárad FC Bihor – Resicabányai CS Muncitoreșc 1-3, CSM Pașcani – Karácsonkői Ceahlăul 0-2, Nagyabányai Minaur – SCM Râmnicu Vâlcea 2-3, Kolozsvári Sănătatea – FC Câmpulung Muscel 2022 2-1, Gyulafehérvári CSM – Craiovai FCU 1948 1-1, büntetővel 5-4, Agricola Borcea – CSM Slatina 2-2, büntetővel 4-3, SC Popești-Leordeni – Nyárádtői Unirea 2018 0-2, CFC Argeș Pitești – Vajdahunyadi Corvinul 1921 2-0.

Értékcsoportok a Románia-kupa csoportköre sorsolása előtt

* 1. kalap: Bukaresti FCSB, Kolozsvári CFR 1907, CSU Craiova, Konstancai FCV Farul, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK, Bukaresti Rapid 1923, Aradi UTA, Galaci SC Oțelul;

* 2. kalap: Nagyszebeni Hermannstadt, Petrolul 52 Ploiești, Jászvásári CSM Politehnica, Botosáni FC, Bukaresti Dinamo 1948, FK Csíkszereda, Resicabányai CS Muncitoreșc, Karácsonkői Ceahlăul;

* 3. kalap: CFC Argeș Pitești, Bodzavásári Metalul, CS Afumați, Nyárádtői Unirea 2018, SCM Râmnicu Vâlcea, Agricola Borcea, Gyulafehérvári CSM Unirea, Kolozsvári Sănătatea.

Kolozsvári siker, visszavették az éllóvasi pozíciót

Újra élre állt a labdarúgó-Szuperligában a Kolozsvári FCU, amely hétfő este hazai pályán 1-0-ra legyőzte a Dinamo 1948 Bukarest csapatát a bajnokság 8. fordulójában. A Ioan Ovidiu Sabău irányította együttes 18 ponttal vezet a tabellán. A fővárosi csapat idenybeli második helyességét szenvedte el Kolozsváron, a ranglistán a hatodik helyet foglalja el 12 ponttal.

A nap másik mérkőzésén az Unirea 04 Slobozia 2-1-re nyert a Bodzavásári Gloria ellen, és 11 ponttal a nyolcadik, míg hétfői vendége az utolsó, 5 ponttal.

Varga Kevin a bűnbak?

A Seps OSK labdarúgócsapata szerződést bontott Varga Kevinnel. A 28 éves, 14-szeres magyar válogatott futballista januárban került a székelyföldi csapatához a görög Apollón Limasszoltól. A háromszéki együttes színeiben 24 tétmérkőzésen lépett pályára, és két gólt szerzett. Az idény eddigi nyolc mérkőzésén hatszor kapott lehetőséget, ötször kezdőként.

Varga Kevinnek 2026 nyaráig volt érvényes szerződése a Seps OSK-val, amely zsinórban négy vereséget szenvedett, és Diószegi László klubtulajdonos intézkedéseket ígért. Ennek nyomán a bukaresti sportsajtó azt valószínűsítette, hogy menesztik Bernd Storck vezetőedzőt, azonban ez lapzártánkig nem történt meg. Mi több, egyelőre csak Varga eltávolításáról érkezett jelentés.

Az ANAF-portálon közzétett szeptemberi webináriumok

Az ANAF közzétette portálján, az Adófizetői segítségnyújtás/adófizetői szolgáltatások menüpont alatt a 2024 szeptemberében tartandó webináriumok jegyzékét.

A szeptemberi témák változatosak:

- A lízingszerződések nyilvántartásba vétele 2023.01.01-től, az ANAF elnökének 114/2019. számú, a lízingszerződések nyilvántartásba vételére vonatkozó eljárás jóváhagyásáról, módosításáról és kiegészítéséről szóló 2031/2022. számú rendeletnek megfelelően, valamint a „Kérelem lízingszerződések nyilvántartásba vételére” nyomtatvány mintája és tartalma;
- A határidőre történő fizetés elmulasztása, az adókötelezettségek be nem vallása vagy helytelen bevallása miatt esedékes fizetési kötelezettségek;
- A használtcikk-ügyletek adóügyi kezelése;
- A magánszemélyek által a személyi ápolási szolgáltatások nyújtásából származó jövedelem adóügyi kezelése;
- A magánszemélyek által ingó és ingatlan személyi tulajdon bérbeadásából és albérlésbe adásából származó jövedelem adóztatása;
- A magánszemélyek korrepetálásból származó jövedelmével kapcsolatos adókötelezettségek;
- A szolgáltatásnyújtás heaadóztatásának helye;
- A magánszemélyek által nyereségekből és szerencsejátékokból, valamint egyéb forrásokból származó jövedelmek adóztatása.

A webináriumok időtartama 2 óra.

A regisztráció egyszerű, közvetlenül a portálon történik, és a webináriumok időpontjáig lehet jelentkezni, legfeljebb 500 résztvevő számára.

Kommunikáció, közkapcsolatok és médiaszolgálat

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI ÚTÜGYI SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A MAROS MEGYEI TANÁCS az „Esővíz-elvezető rendszer újratervezése Marossárpatak településen, beleértve a közművek áthelyezését/megóvását” című projekt hasznélvezőjeként értesíti a nyilvánosságot, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség a projekt környezeti hatásait elemezve azt a döntést hozta, hogy nem szükséges környezeti hatástanulmány készítése az „Esővíz-elvezető rendszer újratervezése Marossárpatak településen, beleértve a közművek áthelyezését/megóvását” című projekt számára, amelyet Marossárpatak községben, Marossárpatakon a 153B jelzésű megyei úton fognak kivitelezni.

A döntés tervezete, valamint az ezt megalapozó érvek megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyén, Marosvásárhelyen, a Hídvég utca 10. sz. alatt, hétfőn 9–15, keddtől péntekig 9–12 óra között, valamint a következő internetes oldalon: <http://apmms.anpm.ro>.

Az érintettek a besorolási döntés tervezetével kapcsolatos hozzászólásaikat/megjegyzéseiket küldjék el a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökséghez az intézmény honlapján megjelent hirdetésről számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

Közlemény ingóságok eladásáról

2024. szeptember 24-én 11 órakor a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén – Marosludas, Köztársaság utca 25. szám – nyilvános árverésen értékesítik az alábbi adós tulajdonát képező ingóságot: DANIEL TRANS KFT., Marosludas, Tordai u. 67. szám, Maros megye:

- Hofmann vulkanizáló felszerelés, Monty 20 modell, működőképes, de elkopott, különleges ismertetőjegyei nincsenek. A kikiáltási ár 3.600 lej. A kikiáltási ár a becsérték, nem tartalmazza a héát, első árverés.
- Vulkanizáló felszerelés, kerékcentrifugó, a márka, modell ismeretlen, működőképes, de elkopott, különleges ismertetőjegyei nincsenek. A kikiáltási ár 2.400 lej. A kikiáltási ár a becsérték, nem tartalmazza a héát, első árverés. Az ingóságok nincsenek megterhelve.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy legalább egy nappal az árverés előtt mutassák be a következő iratokat:

- vásárlási ajánlat
 - a részvételi díj kifizetését igazoló irat vagy garancialevél – a részvételi garancia a kikiáltási ár 10%-a, és a Marosludasi Kincstárban nyitott RO68TREZ480506701XXXXXXX számlára kell befizetni; címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal (adószám: 4322637)
 - az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása
 - román jogi személyek esetében a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolata
 - külföldi jogi személyek esetén a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítása
 - román magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata
 - külföldi magánszemélyeknek a személyazonossági/útlevelel másolata
 - saját felelősségre tett nyilatkozat arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.
- A vásárló köteles betartani az olyan sajátos törvényeket, mint a környezetvédelmi és örökségvédelmi, valamint egyéb hasonló jogszabályok. Bővebb tájékoztatás a székhelyen vagy a 0265/411-321-es telefonszámon, 113-as mellék.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

BORSZŐLŐ rendelhető Ákosfalván,
házhoz szállítva. Tel. 0756-811-553.
(193-l)

LAKÁS

KIADÓ háromszobás tömbházlakás
a rádióstúdió közelében. Tel. 0744-
640-877. (23858-l)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen típusú tető-
fedést, külső, belső munkát, szigete-
lést, teraszkészítést fából. Tel.
0752-655-785. (23827-l)

ELVESZETT

ELVESZETTETEM Filep Ádám Hunor
névre szóló sapientias ellenőrzőm.
Semmisnek nyilvánítom. (23865)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünk mély fájdalommal emlékezünk az önfeláldozó, drága jó
édesanyára, nagymamára, dédmamára, ükmamára, anyósra és jó
szomszédra,

özv. FÁBIÁN FERENCNÉRE
szül. Borok Vilma

halála 21. évfordulóján. Jóságos gondoskodásod életünk végéig
elkísér. Nyugodj békében, drága Mamánk!

Távoli és itthoni szerettei. (23854)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya
és nagymama,

BALÁZS FÜLÖP GIZELLA
szül. Suba Gizella

életének 71. évében, 2024. szeptember 1-jén, a Jóisten akaratában
megnyugodva csendesen megpihent. A marosvásárhelyi
katolikus temetőben, a református egyház szertartása szerint
helyezzük örök nyugalomra 2024. szeptember 5-én 11 órakor.
Szeretete és szelleme örökké velünk marad.

A gyászoló család. (23864-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a
szeretett férj, édesapa, nagypapa, testvér,
apatárs,

LÁPOSI MÁRTON

életének 87. évében, rövid szenvedés
után csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése csütörtökön
12 órakor lesz a marosvásárhelyi
református temetőben.

Búcsúzik tőle felesége, Márta, fia,
Levente, menyee, Tünde, unokái: Robert
és Dávid. (23867-l)

Szívünkbe zártunk, lelkünkben élzs örökké.

Pihenj csak a csendes hant alatt.

Adja meg a túlvilág azt, amivel az Élet adós maradt.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett gyermek, testvér,
sógor, nagybácsi, rokon és barát,

BARTUS GYULA
(Putyi)

az Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (UMF) volt kazánfűtője,
életének 58. évében rövid, de súlyos betegségben elhunyt.

Utolsó útjára szeptember 6-án 13 órakor kísérik a maros-
vásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!

A gyászoló család. (23865-l)

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló
családnak szeretett apatársunk, LÁPOSI MÁRTON elhunyt
alkalmából. Emléke legyen áldott, nyugodjon békében!

A Bíró család. (23866-l)

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás
esetén.

www.doraoptics.ro 0733 553 976

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti
Elvarratlan szálak

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ETV TELEVIZIO

**JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...**

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a **DIGI** hálózatban

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
 - Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
 - Rendőrség - 0265/202-305
 - SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
 - Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
 - GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110
 - Optika-Optofarm
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
 - Optolens szemsebészet - 0265/263-351
 - Dora Optics - 0733-553-976
 - Dora Medicals - 0265/212-971
 - Radiológia, echográfia
 - Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
 - Prefektúra - 0265/266-801
 - DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
 - Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
 - vidék - 0265/929
 - Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
 - Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
 - Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
 - Vasútállomás - 0265/236-284
 - Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
 - Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
 - Álkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
 - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
 - koszorúk - 0745-606-269
 - és halottszállítás - 0758-047-604
 - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.**
- Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
SpaSa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatek